

Doprava a životní prostředí

Doprava se prudce rozvíjí od 19. století. Dříve lidé využívali vlastní sílu, povozy a lodní dopravu, které tolik nenarušovaly životní prostředí. S rozvojem průmyslu rostla potřeba dopravovat suroviny a zboží. Lidé stavějí železnice, později nastává rozmach automobilové dopravy a letectví. Dnes je nepostradatelná také přeprava osob, přeprava zpráv a informací. V současnosti doprava silně ovlivňuje kvalitu životního prostředí i způsob lidského života.

Čím doprava negativně působí na životní prostředí?

Spoj, co k sobě patří.

Úbytek zemědělských půd	Při spalování pohonných hmot v motorech unikají do ovzduší oxidy uhlíku, dusíku a síry, sloučeniny olova, uhlovodíky. Víří se prachové částice. Doprava napomáhá vzniku smogových situací.
Škodlivé látky v ovzduší	Výstavba nových silnic, dálnic, tunelů, železnic a dalších zařízení zabírá neúrodnější oblasti.
Ohrožení zvířat	Při haváriích často unikají do prostředí škodlivé látky. Např. ropa z tankerů vytékající do moře znečistí vodu, poškodí ryby i ptáky.
Vibrace	Dopravní cesty omezují přirozený pohyb zvířat v krajině, překážky je mohou ohrožovat na životě (např. skleněné zábrany ohrožují ptáky).
Havárie	Blízko letišť nebo frekventovaných dopravních cest bývají často překročeny hlukové normy. Hluk poškozují zdraví lidí, poškozují i zvířata.
Hluk	Intenzivní nákladní doprava po silnici i kolejích, letecká doprava vyvolávají drobné pravidelné otřesy v okolí. Dochází k narušení staveb. Vibrace vadí také zvířatům.
Zhoršení zdravotního stavu	Smogové situace zhoršují zdravotní stav obyvatelstva. Dopravní nehody někdy mívají vážné následky. Člověku neprospívá pohodlí automobilu, měl by mít více pohybu.

Doprava je nezbytným odvětvím hospodářství.

Nedokážeme se bez ní obejít ani při přepravě nákladů, ani při přepravě osob. Rychlá a bezpečná doprava pomáhá zachránit lidské životy. Můžeme ale mírnit její negativní vlivy. Stát vydává zákonná opatření, vyhlášky, předpisy (např. omezení nákladní dopravy o víkendu, limity emisí, hluku...). Jsou zpracovány směrnice, jak jednat v krizových a havarijních situacích. Při plánování dopravní infrastruktury mají možnost vyjádřit své připomínky ekologové i ostatní občané. Budují se obchvaty měst. Je upřednostňována městská hromadná doprava nad dopravou individuální. Propaguje se zdravý životní styl, rekreační pohyb (chůze, jízda na kole, na koni). Konečné rozhodnutí, jak se přesunout z místa na místo, ale závisí na každém člověku, na situaci, v které se nachází, i na jeho postojích.

Otázky k článku:

Jak stát mírní negativní vlivy dopravy?

Mohou i občané vznést připomínky při plánování dopravní infrastruktury? ANO NE

Která doprava je upřednostňována na kterou dle článku?

3. Vyber z nabídky (pěšky, kolem, automobilová doprava, železniční doprava, vnitrozemská vodní doprava, námořní doprava, letecká doprava, potrubní doprava), které druhy dopravy patří mezi:

a) nejlevnější -

b) nejrychlejší -

c) nejbliže k zákazníkovi -

d) nejekologičtější -